

دليل عملي للمبتدئين A1-A2

LA NÉGATION EN FRANÇAIS

AU-DELÀ DE **NE...PAS**

النفى بالفرنسية أبعد من **ne...pas**

plus • jamais • rien • personne • aucun

من «ما عم أعمل» إلى «ما عاد»، «أبدأ»، «ولا شي»، «ولا حدا»...
وافهم كمان ليش منقول **Je n'ai pas de problème.**

من ne...pas إلى نفي أدق

شو بالضبط بدك تنفي؟

النفي بالفرنسية مو بس ne...pas

كل كلمة نفي بتعطي معنى مختلف. بدل ما تحفظ «النفي = ne...pas»، اسأل حالك: شو بالضبط بدك انفي؟

Je ne travaille pas.

ما عم اشتغل.
pas = لا / مو

Je ne travaille plus.

ما عدت اشتغل.
plus = ما عاد

Je ne travaille jamais le dimanche.

ما بشتغل أبدا يوم الأحد.
jamais = أبدا

Je ne vois rien.

ما بشوف شي.
rien = ولا شي

Je ne vois personne.

ما بشوف حدا.
personne = ولا حدا

Je n'ai aucun problème.

ما عندي أي مشكلة.
aucun = ولا أي

البنية الأساسية

SUJET + NE + VERBE + PAS

Je ne travaille pas. → Je travaille.
Il ne comprend pas. → Il comprend.

قبل حرف صوتي أو h muet : ne → n'
Il n'habite pas ici. Je n'aime pas.

وبالكلام اليومي؟

بالفرنسي المحكي الناس كثير بيحذفوا ne:

Je ne sais pas.

كتابة

Je sais pas.

كلام

بالكتابة، بالامتحان والإيميل الرسمي: خليك تستخدم .ne

ne...plus

كان قبل... وهلاً وقف

الفكرة: الشيء كان يصير قبل، وهلاً توقف.

NE...PLUS

ما عاد / لم يعد

✓ قبل

× هلاً

قارن

Je travaille ici.

أنا بشتغل هون.

Je ne travaille pas ici.

أنا ما بشتغل هون.

Je ne travaille plus ici.

أنا ما عدت اشتغل هون.

أمثلة يومية

Je ne fume plus.

ما عدت دخن.

Il n'habite plus ici.

ما عاد ساكن هون.

Je n'ai plus de voiture.

ما عاد عندي سيارة.

Nous ne sommes plus étudiants.

ما عدنا طلاب.

Je ne veux plus attendre.

ما عاد بدي استنى.

plus ↔ encore

Il travaille encore ici.

لسا بيشغل هون.

Il ne travaille plus ici.

ما عاد بيشغل هون.

J'ai encore du café.

لسا عندي قهوة.

Je n'ai plus de café.

ما عاد عندي قهوة.

ne...jamais

أبدا / ولا مرة

pas ينفي حالة: jamais ينفي التكرار عبر الزمن.

NE...JAMAIS

أبدا / ولا مرة

قارن المعنى

Je ne vais pas au restaurant ce soir.

ما رح روح عالمطعم الليلة.
حالة محددة

Je ne vais jamais au restaurant.

ما بروح عالمطاعم أبدا.
ولا مرة / عادة منفية

أمثلة

Je ne mange jamais ici.

ما باكل هون أبدا.

Je ne prends jamais le bus.

ما بركب الباص أبدا.

Il ne répond jamais.

ما بيرد أبدا.

Je ne bois jamais d'alcool.

ما بشرب كحول أبدا.

Je ne suis jamais allé à Marseille.

ما رحت أبدا على مرسيليا.

jamais ↔ toujours

Il arrive toujours tôt.

دائما بيوصل بكير.

Il n'arrive jamais tôt.

ما بيوصل بكير أبدا.

Je prends toujours un café le matin.

دائما بشرب قهوة الصبح.

Je ne prends jamais de café le matin.

ما بشرب قهوة الصبح أبدا.

ne...rien

ولا شي

rien ↔ quelque chose

NE...RIEN

ولا شي / لا شيء

من «شي» إلى «ولا شي»

Je vois quelque chose.

عم شوف شي.

Je ne vois rien.

ما عم شوف شي.

J'ai acheté quelque chose.

اشتريت شي.

Je n'ai rien acheté.

ما اشتريت شي.

أمثلة

Je ne comprends rien.

ما عم افهم شي.

Je n'ai rien à faire.

ما عندي شي أعمله.

Il ne dit rien.

ما عم يقول شي.

Je n'ai rien trouvé.

ما لقيت شي.

مكان rien مهم

PRÉSENT: NE + VERBE + RIEN

Je ne vois rien.

PASSÉ COMPOSÉ: NE + AUXILIAIRE + RIEN + PARTICIPE PASSÉ

Je n'ai rien reçu.

Je n'ai rien compris.

Je n'ai rien mangé.

Je n'ai vu rien. × في الاستعمال القياسي العادي

ne...personne

ولا حدا

personne ↔ quelqu'un

NE...PERSONNE

ولا حدا / لا أحد

أمثلة

Je ne connais personne ici.

ما بعرف حدا هون.

Il ne parle à personne.

ما عم يحكي مع حدا.

Je n'ai appelé personne.

ما اتصلت بحدا.

Je n'ai vu personne.

ما شفت حدا.

passé composé مع

participe passé غالباً بييجي بعد الـ
:passé

NE + AUXILIAIRE + PARTICIPE PASSÉ +
PERSONNE

Je n'ai vu personne.

Je n'ai appelé personne.

rien أم personne؟

personne	rien	إذا عم تنفي...
—	Je ne vois rien.	شيء
Je ne vois personne.	—	شخص
Je n'ai trouvé personne.	Je n'ai rien trouvé.	بالماضي

احفظ الفرق: Je n'ai vu personne. لكن Je n'ai rien vu.

ne...aucun(e)

ولا أي... + كيف يصير النفي فاعل

NE...AUCUN / AUCUNE

ولا أي + اسم

aucun مع الاسم المذكر، و**aucune** مع المؤنث. والاسم ييجي غالبا بالمفرد.

Je n'ai aucun problème.

ما عندي أي مشكلة.

Je n'ai aucune question.

ما عندي أي سؤال.

Il n'y a aucune place.

ما في أي مكان.

Nous n'avons aucune information.

ما عنا أي معلومة.

Je n'ai reçu aucun message.

ما استلمت أي رسالة.

?pas de ولا aucun

Je n'ai pas de problème.

ما عندي مشكلة.

Je n'ai aucun problème.

ما عندي أي مشكلة إطلاقا.
تأكيد أقوى: ولا أي مشكلة

لا تستخدم: **aucun de problème** ×
الصحيح: **aucun problème**

لما كلمة النفي نفسها تكون الفاعل

Personne ne répond.

ولا حدا عم يرد.

Rien ne fonctionne.

ولا شي عم يشتغل.

Aucun bus ne passe après minuit.

ما بيمرق أي باص بعد نص الليل.

قارن: Je ne vois personne = personne مفعول به | Personne ne me voit = personne فاعل

بعد النفي: ليش منقول de؟

'de / d غالبا → un / unë / du / de la / des

أهم قاعدة بالأدوات بعد النفي

بعد ne...plusg ne...pas غالباً، أدوات النكرة والـpartitif بتتحول إلى 'de / d' أمام المفعول المباشر.

un / une / du / de la / de l' / des

de / d'

قبل → بعد

J'ai un problème.

Je n'ai pas de problème. →

J'ai une voiture.

Je n'ai pas de voiture. →

Je bois du café.

Je ne bois pas de café. →

كمان مع...

Je mange de la viande.

Je ne mange pas de viande. →

J'achète de l'eau.

Je n'achète pas d'eau. →

J'ai des enfants.

Je n'ai pas d'enfants. →

مو بس مع pas

Je n'ai aucun problème.

Je ne bois jamais de café.

Je n'ai plus de voiture.

مع aucun: هو نفسه بيحي قبل الاسم، لذلك ما منحت de بعده.

الاستثناء المهم مع être

إذا الاسم خبر بعد être، الأداة عادة بتبقى:

C'est un problème.

Ce n'est pas un problème. →

C'est une erreur.

Ce n'est pas une erreur. →

Ce sont des médicaments.

Ce ne sont pas des médicaments. →

Ce n'est pas de problème. ×

وأدوات التعريف؟

ما بيتحولوا لـ de لمجرد وجود النفي:

J'aime le café.

Je n'aime pas le café. →

Je regarde la télé.

Je ne regarde pas la télé. →

Je connais les voisins.

Je ne connais pas les voisins. →

قارنة تحفظها

Je bois du café.

Je ne bois pas de café. →

J'aime le café.

Je n'aime pas le café. →

الأولى كمية غير محددة → de بعد النفي. الثانية «القهوة» كشيء معروف/عام → le ييبقى.

النفي مع passé composé

ركز على مكان كلمة النفي حول الفعل المساعد.

النوع	البنية	مثال	المعنى
pas	NE + AUX + PAS + PP	Je n'ai pas compris.	ما فهمت.
plus	NE + AUX + PLUS + PP	Il n'a plus répondu à mes messages.	ما عاد رد على رسائلي.
jamais	NE + AUX + JAMAIS + PP	Je n'ai jamais vu ce film.	ما شفت هالفيلم أبدا.
rien	NE + AUX + RIEN + PP	Je n'ai rien compris.	ما فهمت شي.
personne	NE + AUX + PP + PERSONNE	Je n'ai vu personne.	ما شفت حدا.

الفرق اللي لازم يثبت

Je n'ai rien vu.
participe passé الـ rien قبل

Je n'ai vu personne.
participe passé الـ personne بعد

plus, pas encore, jamais

ثلاث أفكار زمنية مختلفة

...لسا = pas encore

الحدث ما صار لحد الآن، بس ممكن يصير
بعدين.

Je n'ai pas encore mangé.

لسا ما أكلت.

Il n'est pas encore arrivé.

لسا ما وصل.

✓ ممكن لاحقاً - - - - - × هلاّ الماضي

plus = ما عاد...

الشي كان يصير قبل، وهلاّ توقف.

Je ne mange plus de viande.

ما عدت أكل لحمة.

Il ne travaille plus ici.

ما عاد يشتغل هون.

× هلاّ - - - - - ✓ قبل

pas encore vs jamais

Je n'ai pas encore visité Lyon.

لسا ما زرت ليون. ممكن أزورها لاحقاً.

Je n'ai jamais visité Lyon.

ما زرت ليون أبداً. ولا مرة لحد الآن.

النفي بمواضع ثانية

infinitif • impératif • bonus

النفي مع infinitif

باللافتات والتعليمات:

Ne pas fumer.

ممنوع التدخين / عدم التدخين.

Ne pas toucher.

عدم اللمس.

Ne jamais oublier...

ألا ننسى أبدا...

NE + MOT NÉGATIF + INFINITIF

النفي في الأمر

Parle !

Ne parle pas ! →

Attends !

N'attends pas ! →

Dis quelque chose !

Ne dis rien ! →

Parle à quelqu'un !

Ne parle à personne ! →

ne...pas toujours :BONUS

Je ne travaille pas toujours le samedi.

مو دائما بشتغل السبت.

Je ne travaille jamais le samedi.

ما بشتغل السبت أبدا.

مو نفس المعنى.

BONUS: شكلها نفي... بس معناها «فقط»

ne...que = فقط، وهي مو نفي حقيقي.

Je n'ai que dix euros.

معي بس عشرة يورو.

Je ne travaille que le matin.

بشتغل بس الصباح.

الكلمة الإيجابية ⇌ النفي

نفي	إثبات
ne...plus	encore
ne...jamais	toujours / parfois
ne...rien	quelque chose
ne...personne	quelqu'un
ne...aucun(e) بحسب السياق	un / une

هاي مو أزواج آلية بكل جملة: هي طريقة
تساعدك تفهم الفكرة.

شجرة قرار سريعة

ne...pas → «لا / مو»

ne...plus → «ما عاد»

ne...jamais → «أبدا»

ne...rien → «ولا شي»

ne...personne → «ولا حدا»

ne...aucun(e) → «ولا أي + اسم»

مثال واحد، ستة معاني

Je vois Marie.

عم شوف ماري.

Je ne vois pas Marie.

ما عم شوف ماري.

Je ne vois plus Marie.

ما عدت شوف ماري.

Je ne vois jamais Marie.

ما بشوفها أبدا.

Je ne vois rien.

ما بشوف شي.

Je ne vois personne.

ما بشوف حدا.

أخطاء شائعة جداً

الهدف هو تحفظ التصحيح بس؛ افهم شو عم ينفي كل تركيب.

Je ne vois pas rien. ×

Je ne vois rien. ✓

rien لخالها بتحل محل pas.

Je ne connais pas personne. ×

Je ne connais personne. ✓

personne نفس الفكرة مع.

Je n'ai pas aucune question. ×

Je n'ai aucune question. ✓

aucun(e) يجي مع ne بدون pas.

Je n'ai pas un problème. ×

Je n'ai pas de problème. ✓

إذا قصدك «ما عندي مشكلة» بشكل عادي.

Je ne bois pas du café. ×

Je ne bois pas de café. ✓

للنفي العادي لكمية غير محددة.

Je n'ai vu rien. ×

Je n'ai rien vu. ✓

rien غالباً بين المساعد والـ participe passé.

ملاحظة صغيرة حتى ما نصنع قاعدة غلط

إذا عم تصح أو تقارن، ممكن تحتفظ بالأداة:

Je n'ai pas un problème, j'en ai deux.

مو عندي مشكلة وحدة، عندي مشكلتين.

Je ne bois pas du café, je bois du thé.

مو قهوة اللي عم اشربها، عم اشرب شاي.

هاي استعمالات تقابلية؛ للمبتدي احفظ القاعدة العادية أولاً: pas de.

التمرين 1: اختر كلمة النفي

pas • plus • jamais • rien • personne • aucun(e)

1. Je ne fume ____.
ما عدت دخن.

2. Je ne connais ____ ici.
ما بعرف حدا هون.

3. Je ne comprends ____.
ما عم افهم شي.

4. Je ne prends ____ le métro.
ما بركب المترو أبدا.

5. Je n'ai ____ problème.
ما عندي أي مشكلة.

6. Je ne travaille ____ aujourd'hui.
ما عم اشتغل اليوم.

التمرين 2: حوّل للنفي العادي

1. J'ai un problème.

2. J'ai une voiture.

3. Je bois du café.

4. J'ai des questions.

5. J'aime le café.

انتبه: وين بعدها de ووين لازم يبقى le؟

التمرين 3: rien أو personne؟

1. Je ne vois ____.
ولا حدا

2. Je ne comprends ____.
ولا شي

1. Je n'ai appelé ____.
ولا حدا

2. Je n'ai ____ acheté.
ولا شي

تمارين 4-6

الزمن + مكان النفي + تصحيح

التمرين 4: / encore / plus / pas encore

1. Il travaille ____ ici.
 لسا بيشغل هون.

2. Il ne travaille ____ ici.
 ما عاد بيشغل هون.

3. Je n'ai ____ mangé.
 لسا ما أكلت.

التمرين 5: passé composé

1. Je / ne / rien / ai / compris

2. Je / ne / personne / ai / vu

3. Je / ne / jamais / ai / essayé

التمرين 6: صحح الخطأ

1. Je ne vois pas rien.

2. Je ne connais pas personne.

3. Je n'ai pas un problème.

1. Je ne bois pas du café.

2. Je n'ai pas aucune question.

3. Je n'ai vu rien.

التمرين 7: ترجم

1. ما عاد عندي سيارة.
2. ما بشرب قهوة أبدا.
3. ما شفت حدا.
4. ما فهمت شي.
5. ما عندي أي سؤال.
6. لسا ما أكلت.
7. ما بحب القهوة.
8. ولا شي عم يشتغل.

التمرين 8: اختر المعنى

Je ne travaille plus ici.

1. أنا لا أعمل هنا اليوم.
2. أنا لم أعد أعمل هنا.
3. أنا لا أعمل هنا أبدا.

Je ne vois personne.

1. ما بشوف شي.
2. ما بشوف حدا.
3. ما بشوف أبدا.

Je n'ai jamais conduit.

1. ما سقت سيارة أبدا.
2. ما عدت سوق.
3. لسا ما سقت اليوم.

بداية الحلول

التمرين 1:

1) plus 2) personne 3) rien 4) jamais 5) aucun 6) pas

التمرين 3:

1) personne 2) rien 3) personne 4) rien

الحوّل + الخلاصة

مراجعة أخيرة

الحوّل

التمرين 2:

Je n'ai pas de problème.
Je n'ai pas de voiture.
Je ne bois pas de café.
Je n'ai pas de questions.
Je n'aime pas le café.

التمرين 4:

1) encore 2) plus 3) pas encore

التمرين 5:

Je n'ai rien compris. / Je n'ai vu personne. / Je n'ai jamais essayé.

التمرين 6:

Je ne vois rien. / Je ne connais personne.
Je n'ai pas de problème. / Je ne bois pas de café.
Je n'ai aucune question. / Je n'ai rien vu.

التمرين 7 - نماذج:

Je n'ai plus de voiture. / Je ne bois jamais de café. / Je n'ai vu personne.
Je n'ai rien compris. / Je n'ai aucune question. / Je n'ai pas encore mangé.
Je n'aime pas le café. / Rien ne fonctionne.

التمرين 8:

(1) «أنا لم أعد أعمل هنا.» (2) «ما بشوف حدا.» (3) «ما سقت سيارة أبدا.»

إذا بدك تتذكر 6 أشياء بس...

1

pas
لا / مو

2

plus
ما عاد

3

jamais
أبدا

4

rien
ولا شي

5

personne
ولا حدا

6

aucun(e)
ولا أي + اسم

قاعدة الأدوات: بعد النفي، أدوات النكرة والpartitif غالباً تصير:

un / une / du / de la / des → de / d'

أما أدوات التعريف فتبقى عادة:

le / la / les

مع كثرة السماع والاستعمال، رح تربط كل معنى ببنيته تلقائياً:

ولا حدا = **personne**

ولا شي = **rien**

ما عاد = **plus**